

NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

21–25. avgust 2023.

Sektor za monetarne i devizne operacije

Odeljenje za devizne rezerve

Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Avgust 2023.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 25.08.2023	Promena	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	4.405,71	0,82%	4,92%
Dow Jones Industrial	SAD	34.346,90	-0,45%	3,17%
NASDAQ	SAD	13.590,65	2,26%	7,53%
Dax 30	Nemačka	15.631,82	0,37%	17,78%
CAC 40	Francuska	7.229,60	0,91%	13,29%
FTSE 100	Velika Britanija	7.338,58	1,05%	-1,89%
NIKKEI 225	Japan	31.624,28	0,55%	11,04%
Shanghai Composite	Kina	3.064,08	-2,17%	-5,61%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

	Nivo prinosa	Promena u b.p.		
		1w	YoY	
Nemačka	2y	3,03%	-1,1	215,3
	10y	2,56%	-6,0	124,2
Francuska	2y	3,27%	-3,4	256,8
	10y	3,09%	-7,6	116,0
Španija	2y	3,39%	-2,1	234,0
	10y	3,59%	-8,5	110,3
Italija	2y	3,72%	-1,0	197,2
	10y	4,24%	-8,1	69,1
UK*	2y	5,02%	-17,3	220,1
	10y	4,44%	-23,4	182,4
SAD	2y	5,08%	13,5	171,4
	10y	4,24%	-1,9	121,1
Kanada	2y	4,78%	3,1	129,0
	10y	3,70%	-1,3	69,6
Japan	2y	0,01%	-1,4	9,6
	10y	0,65%	2,5	42,9

Izvor: Bloomberg.

1.3 Kretanja na FX tržištu

EUR				USD			
Kurs	Promena			Kurs	Promena		
	1w	YoY			1w	YoY	
EUR/USD	1,0796	-0,71%	8,38%	USD/EUR	0,9262	0,71%	-7,75%
EUR/GBP	0,8581	0,59%	1,84%	USD/GBP	0,7948	1,30%	-6,04%
EUR/CHF	0,9561	-0,28%	-0,49%	USD/CHF	0,8855	0,42%	-8,20%
EUR/JPY	158,01	0,17%	16,09%	USD/JPY	146,36	0,89%	7,11%
EUR/CAD	1,4700	-0,13%	14,03%	USD/CAD	1,3616	0,58%	5,21%

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EUR			USD			GBP*			CHF		
	nivo	promena u b.p.		nivo	promena u b.p.		nivo	promena u b.p.		nivo	promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	3,65%	-0,3	373,2	5,30%	0,0	302,0	5,19%	0,1	349,5	1,71%	0,5	191,3
1M	3,62%	0,5	353,5	5,33%	1,5	288,8	5,23%	3,4	334,5	1,70%	0,1	191,1
3M	3,79%	-2,8	327,0	5,40%	2,1	251,1	5,45%	-0,8	317,4	1,63%	2,0	195,8
6M	3,94%	-0,9	295,1	5,47%	2,3	222,1	5,65%	-6,4	280,5	1,46%	3,0	197,5
12M	4,05%	-4,6	256,2	5,41%	2,8	188,8	5,81%	-15,9	228,5	1,00%	3,7	161,1

* EUR: €STR za O/N, EURIBOR za ostale ročnosti; USD: SOFR za O/N, CME Term SOFR Rates za ostale ročnosti.

GBP: SONIA za O/N, ICE Term SONIA Reference Rates za ostale ročnosti; CHF: SARON za O/N, SARON Compound Rates za ostale ročnosti.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za Q3 (u %)
Evropska centralna banka	3,75*	0,25	27.07.23	14.09.23	3,75
Federalne rezerve SAD	5,25-5,50	0,25	26.07.23	20.09.23	5,25-5,50
Banka Engleske	5,25	0,25	03.08.23	21.09.23	5,50
Banka Kanade	5,00	0,25	12.07.23	06.09.23	5,00
Švajcarska nacionalna banka	1,75	0,25	22.06.23	21.09.23	1,75

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 4,25%);

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je prema američkom dolaru oslabio za 0,71%. Kurs EUR/USD kretao se u rasponu od 1,0766 do 1,0930 (tokom perioda trgovanja) odnosno od 1,0796 do 1,0902 (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

Dolar je tokom izveštajnog perioda jačao prema evru usled očekivanja govora predsednika FED-a Pauela i predsednice ECB-a Lagard, koji će na konferenciji u Džekson Holu u petak govoriti o mogućim pravcima daljeg vođenja monetarne politike.

U ponedeljak je kurs EUR/USD prvobitno porastao na 1,0914, ali se prilikom otvaranja američke sesije vratio na 1,0875 američkih dolara za evro, nakon što su prinosi na američke desetogodišnje obveznice dostigli najviši nivo od 2007. godine. Tokom dana su objavljene proizvođačke cene za Nemačku u julu, koje su se na mesečnom nivou smanjile za 1,1%, odnosno za 6,0% na godišnjem nivou, što predstavlja najveći godišnji pad od 2009. godine. Međutim, ovi podaci nisu znatno uticali na kretanje kursa. Krajem dana **evro je ipak ojačao** na 1,0902 američka dolara za evro, što je ujedno i najviša vrednost na zatvaranju tokom protekle nedelje.

U utorak je evro jačao pre svega pošto se globalna sklonost ka riziku oporavila nakon što je rast prinosa u SAD u ponedeljak uticao na to da investitori kupuju dolar usled visokih prinosa. Međutim, zbog rasta prinosa na obveznicama SAD ročnosti od deset godina na nove rekordne nivoe i prisutne neizvesnosti u privredi Kine, dolar je krajem dana ojačao prema evru.

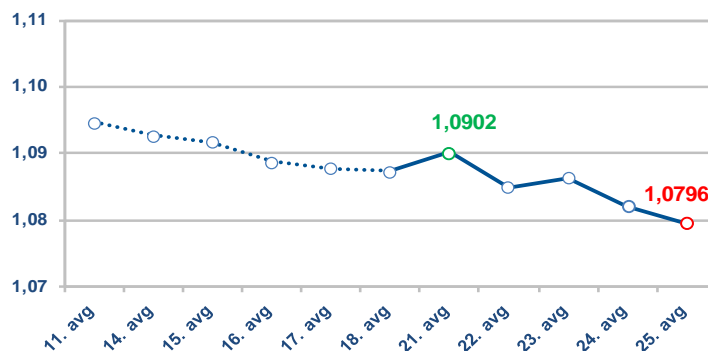
U izveštajnom periodu evro je oslabio prema dolaru za 0,71%

U prvoj polovini dana, u sruđu, evro je oslabio nakon objavljivanja podataka o slabim kompozitnim *PMI* indeksima u Nemačkoj i zoni evra. Kompozitni *PMI* indeks za zonu evra u avgustu smanjen je na 47,0 (sa 48,6 koliko je iznosio u julu) i nalazi se na najnižem nivou od novembra 2020. godine, dok je kompozitni *PMI* indeks za Nemačku u avgustu smanjen na 44,7, sa 48,5, i nalazi se na najnižem nivou od maja 2020. godine. Međutim, u drugoj polovini dana dolar je oslabio prema evru nakon što je objavljen kompozitni *PMI* indeks u SAD u avgustu, koji je pokazao da je privreda SAD stagnirala (smanjen na 50,4, sa 52,0). Na kraju dana kurs je završio na nivou od 1,0863 američka dolara za evro.

Dolar je jačao tokom četvrtka usled pozicioniranja tržišnih učesnika pred početak konferencije, kao i nakon objavljenih podataka o broju novih prijavi za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD tokom nedelje koja se završila 19. avgusta, a koji se smanjio na 230 hiljada, sa 240 hiljada, dok se očekivalo da ostane na istom nivou. Pored toga, objavljeni su preliminarni podaci za porudžbine trajnih dobara u SAD za jul, koje su smanjene za 5,2% (očekivano -4,0%, prethodno +4,4%).

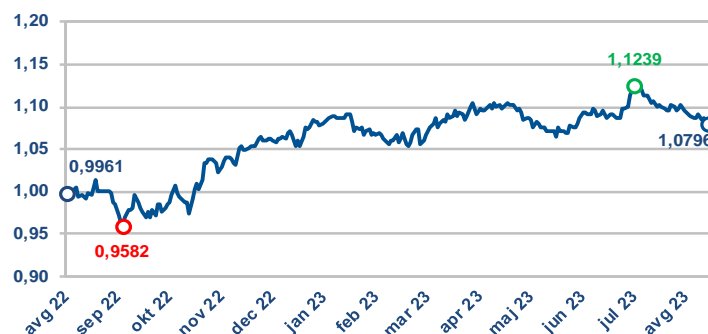
U petak je valutni par zabeležio značajnu volatilitnost tokom govora predsednika FED-a Pauela. Na samom početku govora dolar je oslabio. Međutim, nakon obraćanja Pauela dolar se oporavio.

1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

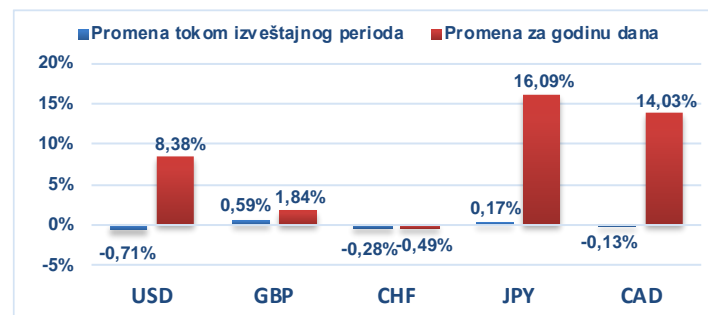
Izvor: Bloomberg.

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

Izvor: Bloomberg.

1.8 Promena vrednosti evra u odnosu na odabrane valute

Izvor: Bloomberg.

Pauel je na konferenciji u Džekson Holu naglasio spremnost FED-a za dodatnim monetarnim zaoštavanjem, ukoliko za to bude bilo potrebe, kao i odlučnost FED-a da kamatne stope zadrži na povišenom nivou sve dok ne bude jasnih signala slabljenja inflatornih pritisaka. Kristin Lagard je naznačila da borba protiv inflacije ostaje glavni cilj i da će vođenje monetarne politike biti usmereno na poslednje objavljene podatke o inflaciji. Valutni par se u jednom trenutku tokom perioda trgovanja našao na nivou od 1,0766 američkih dolara za evro u posmatranoj nedelji i dostigao je najniži nivo od sredine juna.

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,0796 američkih dolara za evro, što ujedno predstavlja i najnižu vrednost na zatvaranju tokom protekle nedelje.

Državne obveznice SAD

Prinosi državnih obveznica SAD tokom izveštajnog perioda porasli su duž cele krive, osim na delu od deset godina, gde su blago smanjeni. Prinosi su najviše porasli na delu oko dve godine, gde je prinos povećan za oko 14 b.p. (na 5,08%), dok je prinos desetogodišnje obveznice smanjen za oko 2 b.p. (na 4,24%).

Prethodnu nedelju obeležila je konferencija u Džekson Holu, na kojoj je predsednik FED-a PaueI izjavio da snažni inflatorni pritisci povećavaju verovatnoću da će FED nastaviti s monetarnim zaoštavanjem. Takođe, objavljeni podaci ukazuju na blago usporavanje privredne aktivnosti, dok tržište rada ostaje izuzetno otporno.

Predsednik FED-a PaueI izjavio je na konferenciji u Džekson Holu da je moguće dodatno podizanje nivoa kamatnih stopa kako bi se zaustavila i dalje snažna inflacija. PaueI je istakao odlučnost FED-a da kamatne stope zadrži na povišenom nivou sve dok ne bude jasnih signala o slabljenju inflatornih pritisaka i da inflacija na nivou od 2% ostaje cilj FED-a. PaueI je ukazao na otpornost američke privrede i najavio da će FED pažljivo pristupiti narednim sastancima, uzimajući u obzir ekonomske podatke koji će biti objavljeni u narednom periodu. PaueI je naglasio i spremnost FED-a za dodatnim monetarnim zaoštavanjem ukoliko za to bude potrebe, ali i mogućnost da kamatne stope ostanu zadržane na postojećem nivou.

Kompozitni PMI indeks u SAD, prema preliminarnoj proceni za avgust, smanjen je na 50,4 (sa 52,0 u julu). Komponenta koja se odnosi na dominantni uslužni sektor smanjena je na 51,0 (sa 52,3), a komponenta koja se odnosi na proizvodni sektor na 47,5 (sa 50,2), a ukupan PMI indeks proizvodnog sektora na 47,0 (sa 49,0). Američke kompanije signalizirale su sporiji rast poslovne aktivnosti tokom avgusta, pri čemu se proizvodni sektor našao u zoni kontrakcije nakon ponovnog pada obima proizvodnje. Uslužni sektor je takođe usporio i našao se na šestomesečnom minimumu, iako se i dalje nalazi u zoni ekspanzije.

Predsednik FED-a PaueI: „Moguće je dodatno podizanje kamatnih stopa kako bi se zaustavili snažni inflatorni pritisci.“

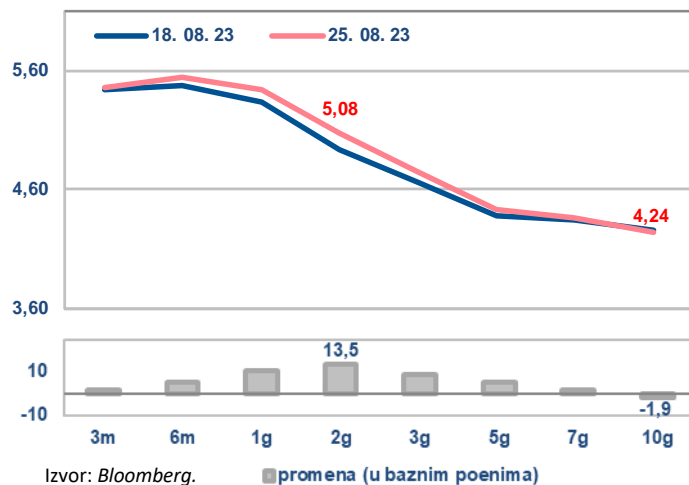
Porudžbine trajnih dobara u SAD, prema preliminarnim podacima za jul, smanjene su za 5,2%, dok je očekivan pad od 4,0%, a nakon rasta u prethodnom mesecu od 4,4% (revidirano sa 4,6%). Nove porudžbine bez transportnih sredstava beleže rast od 0,5% (očekivano 0,2%), nakon rasta od 0,2% prethodnog meseca (revidirano sa 0,5%). Porudžbine kapitalnih dobara bez sektora odbrane (i isključujući avione) blago su porasle, za 0,1%, u skladu sa očekivanjima, nakon pada od 0,4% prethodnog meseca.

Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD tokom nedelje koja se završila 19. avgusta smanjen je na 230 hiljada, sa 240 hiljada u prethodnoj nedelji (revidirano sa 239 hiljada), dok se očekivalo da ostane na istom nivou. S druge strane, broj onih koji se kontinuirano prijavljuju za pomoć za nezaposlene u nedelji pre (do 12. avgusta) smanjen je na 1,702 miliona, nakon 1,711 miliona, dok je bilo očekivano 1,705 miliona.

Agencija za dodelu kreditnog rejtinga S&P smanjila je kreditni rejting nekoliko američkih banaka. Usled rasta kamatnih stopa, bankarski sektor je suočen s problemom težeg privlačenja kapitala i nižom likvidnošću, navodi S&P. Smanjenje kreditnog rejtinga od strane agencije S&P usledilo je nakon što je agencija Moody's početkom meseca nekolicini banaka snizila kreditni rejting.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.10

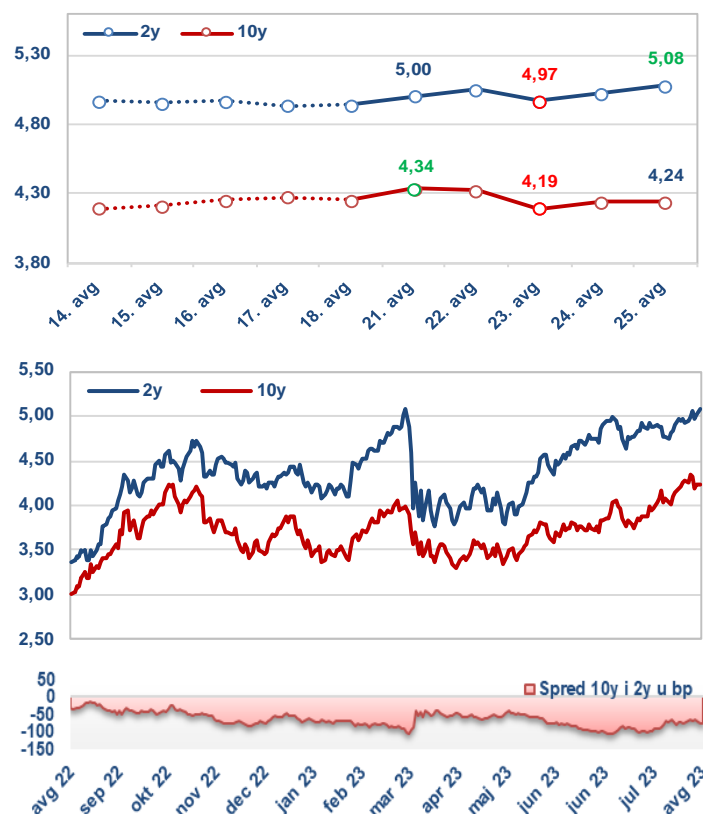
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Kompozitni PMI indeks, preliminarno	Avg	51,4	50,4	52,0
Porudžbine trajnih dobara, preliminarno	Jul	-4,0%	-5,2%	4,4%
Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti, u hiljadama	19. Avg	240	230	240

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica na delu krive do tri godine ostali su gotovo nepromenjeni, dok su na dužem delu blago smanjeni. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice smanjen je za oko 1 b.p., na 3,03%, a prinos desetogodišnje obveznice za 6 b.p., na 2,56%.

Na kretanje prinosa tokom nedelje najviše su uticali objavljeni podaci o PMI indeksu, koji govore o usporavanju ekonomije zone evra, posebno Nemačke, gde i objavljeni podaci o IFO indeksu poslovne klime ukazuju na slabljenje privredne aktivnosti.

Kompozitni PMI indeks za zonu evra, prema preliminarnim podacima za avgust, smanjen je na 47,0 (sa 48,6, koliko je iznosio u julu), dok se očekivao nešto manji pad (na 48,5). Komponenta koja se odnosi na uslužni sektor smanjena je na 48,3 (sa 50,9), dok je komponenta koja se odnosi na proizvodni sektor povećana na 43,7 (sa 42,7). Ukupan PMI indeks proizvodnog sektora povećan je na 43,7 (sa 42,7), dok se očekivalo da ostane na istom nivou. Kompozitni PMI indeks našao se na najnižem nivou od novembra 2020. godine. Komponenta koja se odnosi na uslužni sektor zabeležila je pad i našla se u zoni kontrakcije prvi put od decembra prošle godine i ujedno se našla na tridesetomesečnom minimumu, dok se komponenta koja se odnosi na proizvodni sektor nalazi na najvišem nivou u poslednja dva meseca.

Kompozitni PMI indeks za Nemačku, prema preliminarnim podacima, smanjen je na 44,7 (sa 48,5, koliko je iznosio u julu), dok se očekivao nešto manji pad (na 48,3). Komponenta koja se odnosi na uslužni sektor smanjena je na 47,3 (sa 52,3), a komponenta koja se odnosi na proizvodni sektor na 39,7 (sa 41,0). Ukupan PMI indeks proizvodnog sektora smanjen je na 39,1 (sa 38,8). Kompozitni PMI indeks i komponenta koja se odnosi na proizvodni sektor našli su se na najnižem nivou od maja 2020.

Kompozitni PMI indeks za zonu evra, prema preliminarnim podacima za avgust, smanjen je na 47,0, s julskih 48,6.

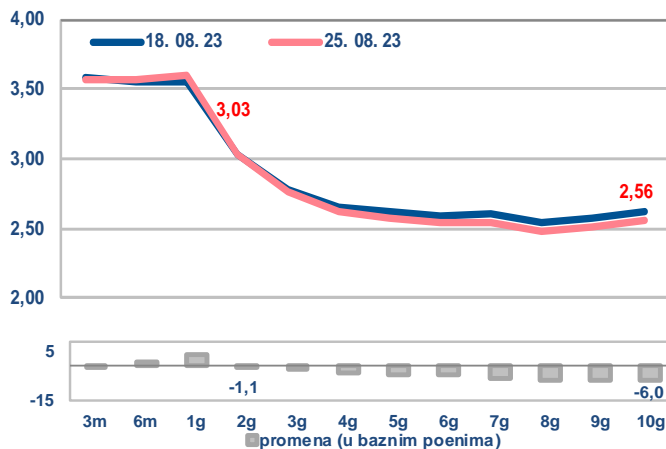
Kompozitni PMI indeks za Francusku, prema preliminarnim podacima, ostao je na istom nivou u odnosu na prošli mesec (46,6), dok se očekivao rast (na 47,1). Komponenta koja se odnosi na uslužni sektor smanjena je na 46,7 (sa 47,1), dok je komponenta koja se odnosi na proizvodni sektor povećana na 45,8 (sa 44,0). Ukupan PMI indeks proizvodnog sektora povećan je na 46,1 (sa 45,1).

IFO indeks poslovne klime u Nemačkoj smanjen je na 85,7 u avgustu, sa 87,4 u julu (revidirano sa 87,3), i bio je ispod očekivanja (86,8), zabeleživši pad četvrti mesec zaredom. Komponenta procene trenutne situacije smanjena je na 89,0, sa 91,4 (revidirano sa 91,3), dok je očekivan manji pad (na 90,0) i nalazi se na najnižem nivou od avgusta 2020. godine. Komponenta očekivanja smanjena je na 82,6, sa 83,6 (revidirano sa 83,5), dok su analitičari predviđali da će ostati nepromenjena.

Predsednica ECB-a Lagard je na konferenciji u Džekson Holu bila više fokusirana na rizike koje može da donese inflacija nego na rizike koji dolaze sa usporavanjem ekonomije. Kristin Lagard je naglasila da borba protiv inflacije ostaje glavni cilj i da još uvek nije gotova, kao i da vođenje monetarne politike ne treba da se zasniva na pokazateljima iz prošlosti i predviđanjima, već će biti usmereno na poslednje objavljene podatke o inflaciji. Kristin Lagard je navela da je nedavno usporavanje ekonomije u zoni evra rezultat velikog usporavanja ekonomije Kine.

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

Izvor: Bloomberg.

1.13

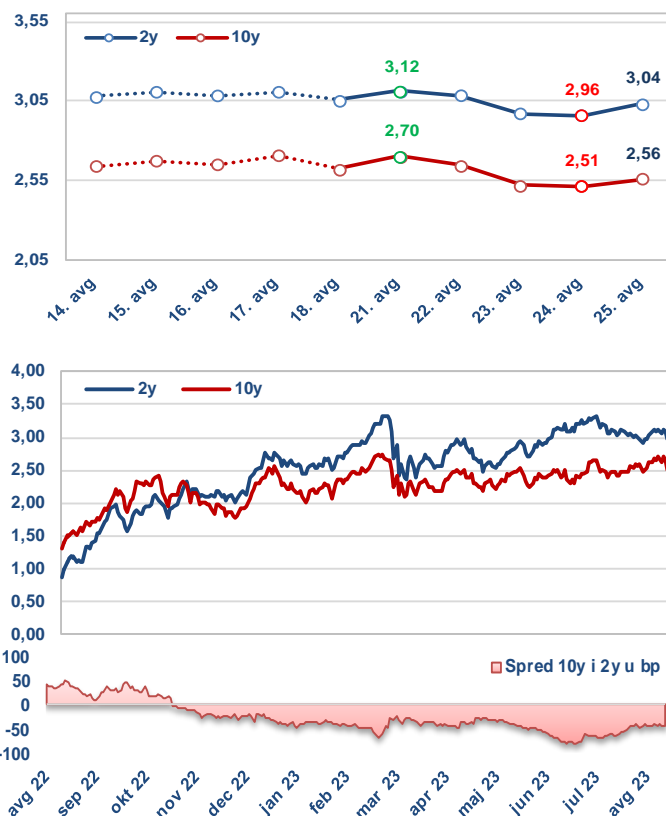
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Kompozitni PMI indeks u zoni evra, preliminarno	Avg	48,5	47,0	48,6
Kompozitni PMI indeks u Nemačkoj, preliminarno	Avg	48,3	44,7	48,5
IFO indeks poslovne klime	Avg	86,8	85,7	87,4

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1

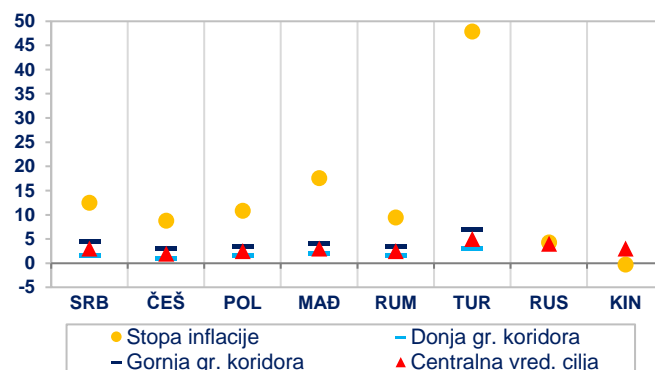
Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (Q3, %)*
Srbija (NBS)	6,50	0,25	13.7.23	7.9.23.	6,50
Češka (CNB)	7,00	1,25	22.6.22	27.9.23	7,00
Poljska (NBP)	6,75	0,25	7.9.22	6.9.23	6,75
Mađarska (MNB)	13,00	1,25	27.9.22	26.9.23	13,00
Rumunija (NBR)	7,00	0,25	10.1.23	5.10.23	7,00
Turska (CBRT)	25,00	7,50	24.8.23	21.9.23	-
Rusija (CBR)	12,00	3,50	15.8.23	15.9.23	-
Kina (PBoC)	4,35	-0,25	23.10.15	n/a	4,35

Izvor: Bloomberg / * T3 2023. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa.

2.2

Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg / sajтови centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

Centralna banka Turske (CBRT) na sastanku održanom 24. avgusta povećala je referentnu stopu za 750 b.p., na nivo od 25,0%, što predstavlja njen najviši nivo od 2004. godine. Tržišni učesnici su očekivali povećanje znatno manjeg obima (250 b.p.). Ovo predstavlja treće uzastopno povećanje referentne stope CBRT nakon imenovanja novog guvernera CBRT-a (Hafize Gaje Erkan) i prvo povećanje nakon imenovanja tri nova viceguvernera CBRT-a krajem jula. Inicijalna reakcija tržišta bila je pozitivna – reporni berzanski indeks **Borsa Istanbul** u danu odluke povećan je za 4,4%, dok je turska lira naglo ojačala prema dolaru za 5,3% (nakon čega je već narednog dana oslabila za 2,7%). Odluka CBRT-a je doneta kako bi se postiglo poboljšanje inflacionih izgleda i kontrolisanje inflacionih očekivanja. Stopa inflacije u Turskoj je u julu iznosila 47,8% YoY, čime je, nakon osam meseci, prekinuto usporavanje stope inflacije.

Centralna banka Turske je povećala referentnu stopu za 750 b.p., na nivo od 25,0%.

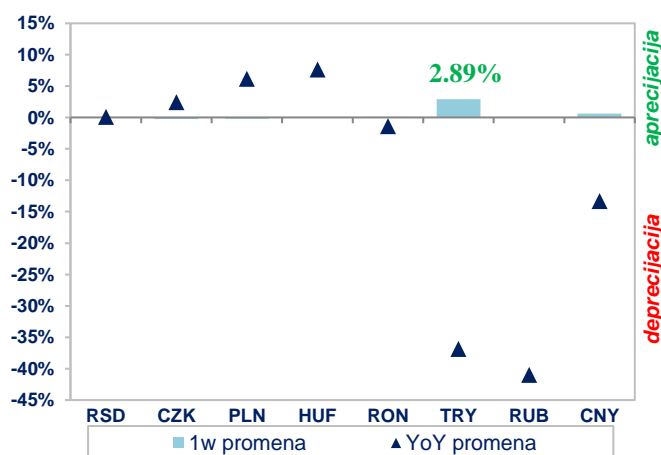
U Kini je stopa 1-year Loan Prime Rate (LPR) smanjena za 10 b.p., na nivo od 3,45%, dok je stopa 5Y LPR zadržana na nepromenjenom nivou od 4,20%. Međutim, analitičari su očekivali smanjenje obe stope za po 15 b.p. nakon što je centralna banka Kine (PBoC) prošle nedelje smanjila *Medium-term Lending Facility (MLF)* za 15 b.p. i jednodnevnu reverznu repo stopu za 10 b.p., na nivo od 2,50% i 1,80%, respektivno. Ovo predstavlja drugo smanjenje 1Y LPR stope ove godine, nakon što su u junu LPR (1Y i 5Y) stope smanjene za po 10 b.p. Odluke su donete kako bi se podstakao ekonomski oporavak Kine nakon slabljenja ekonomskih pokazatelja.

Centralna banka Rusije (CBR) objavila je da očekuje da referentna kamatna stopa (trenutno: 12,00%) naredne godine u proseku iznosi između 8,50% i 9,50%, dok se u 2026. godini očekuje da u proseku zabeleži nivo u rasponu od 5,50% do 6,50%.

Stopa rasta industrijske proizvodnje Poljske u julu iznosila je -2,7% YoY (-8,5% MoM), što je ispod nivoa iz juna od -1,1% YoY.

2.3

Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4

Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (ročnost približna 10 godina)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija (2032)	6,100	4,0	-110,0
Češka (2033)	4,395	-2,7	-18,7
Poljska (2033)	5,699	1,7	-48,9
Mađarska (2032)	7,298	-26,0	-122,2
Rumunija (2032)	6,878	-8,2	-118,5
Turska (2032)	18,650	22,0	571,0
Kina (2033)	2,564	0,4	-9,3

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Refinitiv) i Srbiju (podaci CRHoV sa sekundarnog tržišta).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda cena zlata je porasla za 1,08% i kretala se u rasponu od 1.892,66 do 1.919,83 USD/Oz (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

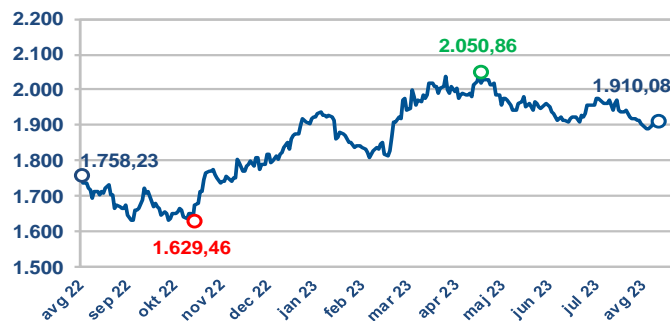
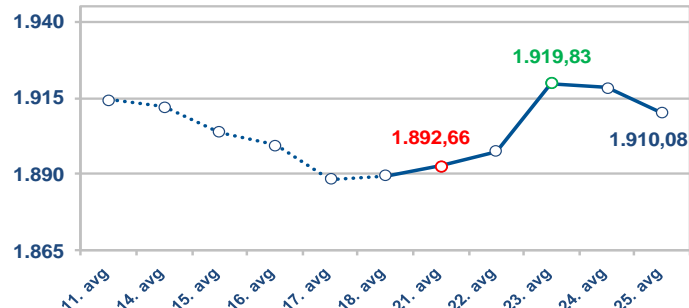
Na rast cene zlata do sredine posmatrane nedelje uticali su: **povećane premije na fizičko zlato u Kini**, jer je zabrinutost za oporavak ekonomije Kine podstakla tražnju za investiranjem u zlato kao aktivu sigurnog utočišta; **slabiji podaci PMI indeksa proizvodnog sektora**, koji su umanjili rizik od daljeg povećanja kamatnih stopa u SAD i Evropi; **vest da je centralna banka Poljske kupila dodatne 20,4 tone zlata u svoje devizne rezerve**. (Guverner centralne banke Poljske najavio je povećanje zaliha zlata u narednom periodu do prosečnog udela EU od 25% zlata u ukupnim deviznim rezervama.)

Cena zlata je porasla za 1,08% i na kraju izveštajnog perioda iznosila je 1.910,08 USD/Oz.

Na pad cene zlata od sredine posmatrane nedelje uticali su: **izjava predsednika FED-a** na konferenciji u Džekson Holu da je **moгуće dodatno povećanje kamatnih stopa** da se zaustave i dalje snažni inflatorni pritisci, ali da će naredni potezi FED-a biti pažljivo isplanirani na osnovu ekonomskih podataka koji će biti objavljeni u narednom periodu; **povećane stope prinosa na državne obveznice SAD**, **rast vrednosti dolara**; **najave novih podsticajnih ekonomskih mera u Kini**, što umanjuje tražnju za zlatom kao sigurnosnom klasom aktive.

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda cena nafte tipa brent smanjena je za 0,44% i kretala se u rasponu od 83,93 do 86,35 USD/bbl (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

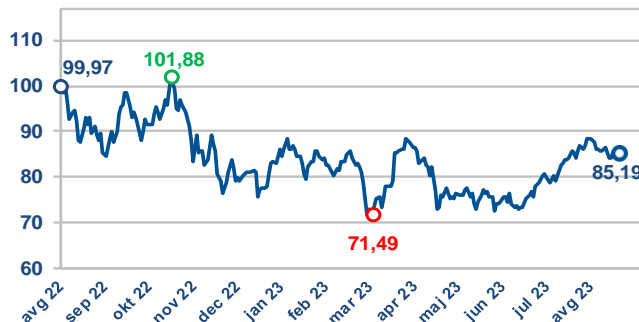
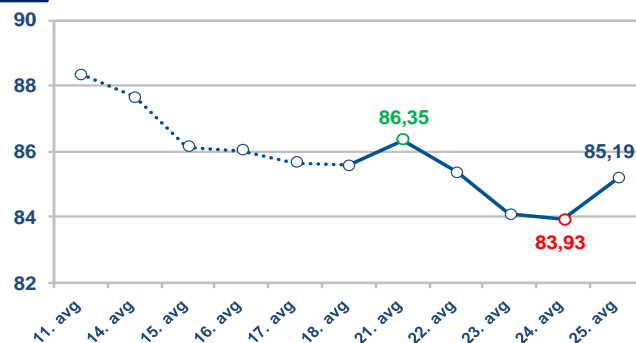
Na pad cene nafte uticali su: **očekivanje Međunarodne agencije za energetiku (IEA)** da će 2024. ipak usporiti rast tražnje za naftom; **vesti o sporom ekonomskom oporavku Kine**, koja je najveći uvoznik nafte u svetu; **pad uvoza ruske nafte u Indiji** u julu; **novi pregovori Turske i Iraka o nastavku izvoza nafte preko naftnog terminala Džejhan**; **očekivanje daljeg rasta kamatnih stopa u SAD** i mogućí pad tražnje za gorivom; **jačanje vrednosti dolara**; **diplomatski pregovori SAD sa Iranom i Venecuelom o povećanju proizvodnje nafte namenjene izvozu**; **slabiji podaci PMI indeksa** i lošija slika stanja privreda širom sveta.

Cena nafte je smanjena za 0,44% i na kraju posmatranog perioda iznosila je 86,35 USD/bbl.

Na ograničenje daljeg pada cene nafte uticali su: **pad proizvodnje nafte od strane OPEC-a**; **smanjen obim morskih tokova ruske nafte na najniži nivo od januara**; **izveštaji Američkog instituta za naftu (API)** i **Američke agencije za informacije o energetici (EIA)** o padu zaliha sirove nafte u SAD; **smanjen broj operativnih naftnih i gasnih platformi u SAD**, po podacima kompanije *Baker Hughes*.

3.2

Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.